

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 11. september 2024 blev i sag nr. 101099:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. I klage af 4/2 2024 har klageren bl.a. anført:

"Jeg henvender mig til jer, da jeg har fået afslag på at flytte min pension fra Industriens Pension til [selskab2]. Og den skal forblive i en obligatorisk pensionsordning ved [selskab2].
Jeg er ... år, gået på tidlig pension den ...-23. Jeg meddeler Industriens Pension den ...-23, at der ikke kommer flere indbetalinger, og jeg er helt ude af arbejdsmarkedet. Dvs. ordningen er blevet en hvilende ordning. Udbetaling af min pension skal først starte når jeg bliver ... år den ...-2025.
Efter jeg har fået dette afslag, er jeg blevet stavnsbundet til Industriens Pension.
Kan det virkelig passe, at jeg ikke selv kan bestemme, hvem der skal forvalte mine pensionspenge.
Jeg har fået den klageansvarlige i Industriens Pension til at skrive begrundelse for afslaget, som jeg har vedlagt.

...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Ønsker tilladelse til at flytte min pension."

Selskabet har den 4/3 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Denne sag handler om, hvorvidt klager har krav på, at selskabet dispenserer fra sine forsikringsbetingelser og overfører klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat tegnet ordning i et andet selskab.

Forsikringsforhold

Klagers pensionsordning er omfattet af de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspensionen' gældende fra den 1. januar 2023. Betingelserne fremlægges som bilag A.

Det følger af forsikringsbetingelserne, at pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen, jf. bilag A, side 4.

I henhold til forsikringsbetingelsernes kapital 1, § 23, stk. 5 gælder følgende for overførsel til og fra arbejdsmarkedspensionsordningen i selskabet:

'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb.'

Reglen er uddybet i pensionsvejledningen, bilag B, side 37, 3. afsnit:

'Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller om du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt de overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.'

Betingelsen er en udmøntning af et krav i overenskomsten, jf. 'protokollat om pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023 - 2025, side 48, jf. bilag C:

'I 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, står, at der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.'

Faktiske forhold

Klager bliver via sin daværende arbejdsgiver optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 1. juli 2008.

Selskabet modtager den 15. juli 2023 en overførselsanmodning via EDI-systemet, der er den fælles brancheløsning til digital udveksling af oplysninger i forbindelse med pensionsoverførsler. Det fremgår af EDI-systemet, at det modtagende selskab anmoder om at få klagers arbejdsmarkedspensionsordning overført uden for jobskifteaftalen til en frivillig ordning.

Selskabet afslår, jf. bilag D, at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning, fordi arbejdsmarkedspensionsordningen kun kan overføres til en anden ordning, som er omfattet af jobskifteaftalen og, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Klager ringede den 25. juli 2023 til selskabet, jf. bilag E, og klager var utilfreds med afvisningen af overførsel af sin arbejdsmarkedspensionsordning. Selskabet oplyste, at forbuddet mod overførsel til private ordninger skyldes et ønske om at sikre, at ordninger ikke flyttes til en ordning med høje omkostninger og ingen mulighed for betalingsfri periode.

Selskabet modtager den 10. oktober 2023 igen en overførselsanmodning via EDI-systemet, jf. bilag F, hvoraf det fremgår, at det modtagende selskab anmoder om at få klagers private andel af sin arbejdsmarkedspensionsordning overført uden for jobskifteaftalen til en privat ordning.

Selskabet afslår, jf. bilag G, den 13. oktober 2023 at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning, fordi arbejdsmarkedspensionsordningen ikke indeholder en privat del (kaldet Ekstrapension), men derimod kun en obligatorisk del der kun kan overføres til en obligatorisk ordning, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Klager ringede den 3. januar 2024 til selskabet, jf. bilag H, og klager var utilfreds med afvisningen af overførsel til andet selskab. Selskabet gennemgik forsikringsbetingelsernes § 23, stk. 5 samt mulighed for overførsel til obligatorisk ordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, jf. bilag I.

Selskabet sendte mail til klager den 5. januar 2024, jf. bilag J, med uddybende forklaring om reglerne for overførsel.

Klager rettede henvendelse til selskabets klageansvarlige den 11. januar 2024, jf. bilag K, hvor klager bl.a. skrev, at ordningen i selskabet er hvilende og, at klager er gået på tidlig pension som ...-årig.

Selskabets klageansvarlige svarede den 12. januar 2024, jf. bilag L, at klagers arbejdsmarkedspensionsordning kun kan overføres til en anden obligatorisk ordning, som er oprettet i et ansættelsesforhold. Betingelsen er en udmøntning af et krav i overenskomsten, jf. 'protokollat om pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023 - 2025, side 48, jf. bilag C:

'I 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, står, at der mellem overenskomtparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.'

Selskabets begrundelse

Det er selskabets synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, der følger af forsikringsbetingelserne for arbejdsmarkedspensionsordningen, og at klager derfor kun har ret til at få overført sin pensionsordning til modtagende selskab, hvis klagers pensionsordning i modtagende selskab opfylder de krav, som er fastsat i selskabets forsikringsbetingelser.

Det fremgår tydeligt af forsikringsbetingelsernes kapital 1, § 23, stk. 5, at overførsel til og fra arbejdsmarkedspensionsordningen skal opfylde følgende betingelser:

'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb.'

Reglen er uddybet i pensionsvejledningen, bilag B, side 37, 3. - 5. afsnit:

'Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller om du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt de overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Parterne har derfor i 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, Protokollat - Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv. bestemt, at *der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.*

Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at du som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem dit arbejdsliv.'

Klager kan med andre ord ikke kræve at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning, hvis overførslen er i strid med forsikringsbetingelserne og dermed i strid med aftalegrundlaget for pensionsordningen i selskabet.

Det fremgår udtrykkeligt af forsikringsbetingelsernes ordlyd, jf. § 23, stk. 5 (bilag A), at klager kun kan flytte sin arbejdsmarkedspensionsordning inden for jobskifteaftalen og til en anden opsparing, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold. Som betingelserne er formuleret skal begge krav være opfyldt, før arbejdsmarkedspensionsordningen kan overføres til et andet selskab.

I denne sag er der anmodet om overførsel uden for jobskifteaftalen dels til en frivillig ordning dels til en privat ordning, hvilket fremgår af overførselsanmodningerne den 15. juli 2023 og den 10. oktober 2023. Klager opfylder således ikke kravet om, at overførslen skal være omfattet af jobskifteaftalen og heller ikke reglen om, at ordningen skal være oprettet som led i et ansættelsesforhold. Af de grunde har klager ikke ret til at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til det modtagende selskab.

Det er selskabets opfattelse, at vi alene afgør i hvilket omfang, vi ønsker at fravige vores forsikringsbetingelser, og at vi som følge heraf ikke kan pålægges – imod vores ønsker – at give klager dispensation.

Forbuddet mod overførsel til private ordninger skyldes et ønske om at sikre, at ordninger ikke flyttes til en ordning med uhensigtsmæssig udbetalingsprofil, høje omkostninger eller uhensigtsmæssig risiko.

Selskabet bemærker i øvrigt, at klagers udbetalingsalder i sin arbejdsmarkedspensionsordning i selskabet er 65 år. Dermed kan klager vælge at få udbetaling fra selskabet allerede nu og ikke først i år 2025, hvor klager fylder ... år.

Vi henleder Ankenævnets opmærksomhed på kendelse 93.755, hvor Nævnet udtaler, at selskabet ikke kan pålægges at dispensere fra vilkårene i forsikringsbetingelserne mod selskabets ønske og, hvor Ankenævnet ikke fandt grundlag for at kritisere, at selskabet afviste overførsel af en arbejdsmarkedspensionsordning med henvisning til, at forsikringsbetingelserne ikke var opfyldt.

Opsummerende er det således selskabets synspunkt, at klager ikke har krav på – i strid med aftalegrundlaget – at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til det modtagende selskab."

Klageren har i brev af 24/3 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har uploadet 4 påbud der er afgivet, blandt andet til PKA.

Industriens Pensions argumentation i ankenævns sagen, tilsidesættes af de synspunkter Finanstilsynet har begrundet de vedhæftede påbud med.

'Finanstilsynet har undersøgt de vilkår, som fire pensionskasser under PKA binder deres kunder med. Flere kunder har klaget over, at selskabet afviste at overføre deres hvilende pensionsopsparing til en ny ordning i et andet selskab, som vel og mærke ikke var en obligatorisk arbejdsmarkedspension'.

Finanstilsynet har tidligere slået fast, at vilkår, der begrænser mulighederne for at flytte hvilende pensionsordninger, er i strid med reglerne om god skik. Det skete første gang med et påbud til Pension Danmark i 2021 og senere med en rapport i 2022. Med de fire påbud understreger Finanstilsynet igen, at en kunde skal have en individuel og saglig begrundelse for sådanne vilkår, hvis pensionskasserne skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor kunderne."

Selskabet har i brev af 29/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klager henviser til fire påbud, som Finanstilsynet den 14. februar 2024 udstedte til fire pensionskasser om at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra en af de fire pensionskasser skal være til en obligatorisk arbejdsmarkedspensionsordning, medmindre der foreligger en individuel saglig begrundelse til at beskytte den enkelte pensionstager, og at dette formål ikke kan opnås med mindre indgribende vilkår. Finanstilsynet henviste til lov om finansiel virksomhed § 67, stk. 1 og til bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører § 4, stk. 1.

Selskabets bemærkning

I Industriens Pension er der tale om en ganske anden situation end situationen, som klager henviser til med henvisning til påbuddene til PKA og Finanstilsynets rapport fra 2022, jf. bilag M, side 9,

hvor det for Finanstilsynet var afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren og, at det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår.

Selskabets baggrund for og formål med begrænsningen i form af, at en overførsel til en anden pensionsordning ved jobskifte kun kan ske til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaseret eller en firmapensionspension, er begrundet i, at selskabet skal administrere i overensstemmelse med Industriens Overenskomst 2023 - 2025, hvor det er protokolleret, at:

'Der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning.

Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kroner.'

Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023- 2025 er tidligere fremlagt som bilag C.

Danmark er stort set det eneste land i verden, hvor løn- og ansættelsesvilkår ikke bliver fastsat gennem lov. I Danmark lovgiver man altså ikke om, hvad man skal have i løn og pension. Det bestemmes i de overenskomster, som arbejdsgivere og fagforeninger forhandler om med års mellemrum, hvilket ofte kaldes 'den danske model'. På industriens område er det overenskomstparterne i Dansk Industri (DI) og Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-i), der fastlægger centrale vilkår, fx løn og pension, i forbindelse med ansættelsesforhold, og de har blandt andet sikret, at medlemmerne - som en del af ansættelsen - har fået en pensionsordning med opsparing til deres alderdom i form af livslang forsørgelse efter pensionering og en forsikrings-pakke, der dækker, mens man er på arbejdsmarkedet.

Når pensionsordningen kun kan overføres til en anden obligatorisk pensionsordning ved jobskifte, skyldes det, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive ordninger med et indhold og til omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer og, at de opsparede midler er sikret i forhold til pensionisttilværelsen, medmindre man er blevet selvstændig. På den måde varetages medlemmernes interesser i forhold til et produktudbud, der passer til medlemmer, som er ansat i industrien. Og der tages højde for, at man betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at man er en del af et pensionsfællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre. Og der bliver ikke tale om, at depotværdien udhules undervejs og/eller, at der kan disponeres over pengene før tid. Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at man som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem medlemmernes arbejdsliv med et produktindhold, der er tilpasset industriarbejderne og til lave administrationsomkostninger. Med andre ord er der tale om, at overenskomstparterne udviser social ansvarlighed overfor industriarbejderne, hvilket må siges at være et sagligt hensyn.

Ifølge Finanstilsynets rapport 'Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder', jfr. bilag M, side 9, er det afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren, og det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår.

I forhold til PKA-påbuddene fremgik PKA's begrænsninger ved overførsel ikke af overenskomsten men var 'blot' godkendt af aftaleparterne. Det fremgår af side 9 i Finanstilsynets rapport, at tilsynet har lægt vægt på, at den pågældende virksomhed ikke har kunnet dokumentere, at vilkåret udspringer af et specifikt krav fra arbejdsmarkedets parter. Det gør det hos Industriens Pension, hvor vilkåret følger direkte af overenskomsten, og der er dermed tale om et krav, der følger af en forhandlet aftale mellem arbejdsmarkedets parter, herunder de faglige organisationer samlet i CO-i, der har fuldmagt til at repræsentere og forpligte medlemmerne.

Når de faglige organisationer har fuldmagt til at beslutte, at deres medlemmer skal have en pensionsordning og fastsætte alle vilkår for pensionsordningen med bindende virkning for deres medlemmer, herunder ændre vilkår med bindende vilkår for de medlemmer, som ændringerne er til ulempe for, må de også med bindende virkning kunne bestemme, på hvilke vilkår de pensionsordninger, der er oprettet for de faglige midler, vil kunne overføres til anden pensionsordning.

Når medlemmerne som følge af overenskomstparternes lukrative pensionsaftaler har kunnet få en optimal pensionsordning, må de også respektere de begrænsninger, som overenskomstparterne har sat for anvendelsen af pensionsmidlerne.

Det er et grundlæggende led i den danske arbejdsmarkedsmodel, at arbejdsmarkedsparter fastsætter lønvilkår, herunder vilkår for de pensioner, der er et led i aflønningen. Pensionsmidlerne er ikke de eneste kollektive midler, som arbejdstagerne har tilvejebragt, men som er undergivet de faglige organisationers råderet. Det er også f.eks. efteruddannelsesmidlerne, som hvert enkelt medlem ikke selv kan råde frit over.

I landsretsdommen U2019.1733, jfr. bilag N, side 22, sidste afsnit og side 23, første afsnit, om Pædagogernes Pensionskasses ændring af vilkår, udtalte landsretten, at der i en overenskomstbaseret kollektiv pensionsordning er vide rammer for at foretage ændringer, som er sagligt begrundede. På samme vis må der være vide rammer for, at de faglige organisationer fastsætter regler for overførsel af de midler, som er tilvejebragt qua deres medvirken. Højesteret stadfæstede den 21. februar 2019 landsrettens dom i henhold til grundene.

Endelig er der en tredje forskel i forhold til PKA-sagerne, nemlig at de angår selvstændige, og at Finanstilsynet i rapporten særligt har fremhævet problemerne for selvstændige, uden at PKA havde taget skridt til at løse problemet. På industriens område har parterne i overenskomsten OK 2023 løst det problem, idet det blev protokolleret, at der kan ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Opsummerende er det således selskabets synspunkt, at klager ikke har krav på - i strid med aftalegrundlaget - at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til et andet selskab, når overførslen ikke sker til en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Det er også selskabets opfattelse, at begrænsningen i muligheden for at overføre pensionsordningen er sagligt begrundet, fordi overenskomstparternes motivation for reglerne er at udvise social ansvarlighed overfor industriarbejderne."

Klageren har i brev af 15/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Det er formentlig korrekt, at løn- og pensionsforhold rundt omkring i verden ofte fastsættes ved lov, mens det i Danmark sker ved aftaler på arbejdsmarkedet. Men at sidestille sådanne aftaler med lovgivning, som endda skal kunne tilsidesætte anden lovgivning, må oplagt være forkert. Dette synspunkt støttes meget klart af konklusionen i Finanstilsynets 2022-rapport, Bilag M side 6:

Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik.

IP vælger i stedet udelukkende at fokusere på og misfortolke den følgende sætning i Bilag M, øverst side 9:

Virksomheden blev bedt om dokumentation for, at vilkåret udsprang af et specifikt krav fra arbejdsmarkedets parter. Virksomheden kunne ikke dokumentere dette.

Grebet ud af konteksten mener IP her at kunne udlede, at havde den i Finanstilsynets rapport omtalte virksomhed (pensionsselskab) kunne henvise til en klar aftaletekst indgået mellem overenskomstens parter, så havde alt været i sin skønneste orden.

Sådan kan man selvfølgelig ikke ræsonnere, og IP's synspunkt er da også i direkte strid med førnævnte side 6-konklusion og de følgende uddrag fra 'faktaboksene' på side 8 og 9:

Vilkår om begrænsninger i adgangen til at flytte en pensionsordning efter endt tilhørsforhold er et byrdefuldt vilkår. Vilkåret skal være sagligt begrundet i et hensyn til pensionstagernes behov, hvis det skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor disse.

Undersøgelsen viser, at der findes vilkår om, at der kun kan overføres til en obligatorisk pensionsordning, men at der ikke kan henvises til nogen klar begrundelse for vilkåret, hverken i branchens jobskifteaftale eller i det statslige cirkulære, der henvises til. Undersøgelsen afdækker heller ingen vægtige grunde til, at en aftale skulle indeholde et vilkår om, at en pensionsordning kun kan overflyttes til en anden obligatorisk pensionsordning.

Understregningen er foretaget af mig. Finanstilsynet har bedt de i undersøgelsen involverede arbejdsmarkedspensionsselskaber redegøre for 'vægtige grunde' i deres 'aftale' (arbejdsmarkeds-overenskomst). Finanstilsynet har imidlertid tilkendegivet, at man fra selskaberne ikke har modtaget noget, der sagligt kan begrunde et forbud mod overførsel til andet end obligatoriske pensionsordninger.

Den af IP fremlagte højesteretsdom, Bilag N, vedrørte en justering af dødsfaldsdækningen for alle pensionstagerne i en kollektiv ordning. Højesteret stadfæstede Landsrettens afgørelse på side 22-23 om, at ændringen blev 'gennemført ud fra saglige hensyn', og at pensionskassen kunne 'foretage sagligt begrundede ændringer'. Som anført af IP havde pensionskassen grundet overenskomstforholdet en ændringsret, der 'må være ganske vid'. Der er imidlertid en afgrundsdyb for-

skel mellem på den ene side en beskeden produktjustering i en aktiv pensionsordning, og på den anden side en beslutning om at stavnsbinde kunder med hvilende ordninger. Uanset hvad, ændrer det selvfølgelig ikke ved det grundlæggende krav om, at saglighedsbetingelsen skal være opfyldt.

Det er fantastisk, at IP kan få de 4 PKA-påbudssager til udelukkende at handle om kunder, der er overgået til at være selvstændige erhvervsdrivende. Finanstilsynet foretog en generel vurdering af overførselsforbuddet, og en selvstændig erhvervsdrivende nævnes udelukkende en passant i det indledende afsnit 'Baggrund' som forklaring på, hvorfor påbuddet kom til at omfatte fire kasser under PKA. Der er intet i afsnittet 'Finanstilsynets vurdering', endsige afsnittet 'Afgørelse', der på nogen måde afgrænser Finanstilsynets overvejelser eller afgørelse til kun at omfatte selvstændige erhvervsdrivende. Det er udelukkende i det 3. afsnit på side 2 i 29. april svaret - stort set en gentagelse fra IP's 1. marts svar - at IP forsøger at argumentere for sagligheden. Argumentationen klinger imidlertid hult. Det har karakter af en politisk holdning, og kan aldrig være en saglig begrundelse i forhold til mig eller andre som pensionstagere, 'at de opsparede midler bliver i kollektive ordninger ... underlagt overenskomstbærende organisationer'.

Det kan aldrig være en saglig begrundelse, at IP mener at have et opsparingsprodukt, der i såvel afkast- som omkostningsmæssig henseende er det bedste i Danmark. Når jeg som pensionstager ønsker at flytte min opsparing, er det jo netop fordi jeg mener, at andre kan gøre det bedre.

Det er heller ikke en saglig begrundelse, når IP hævder, at alene IP kan sikre, at 'de opsparede midler er sikret i forhold til pensionisttilværelsen'. IP kan - som visse andre pensionsselskaber allerede gør det - blot stille krav til det modtagende pensionsselskab om, at det overførte beløb kun kan udbetales som led i en almindelig alderspensionering.

Endelig er det bemærkelsesværdigt, når IP ud af den blå luft hævder, at min rene opsparingsordning skulle have 'et produktindhold, der er tilpasset industriarbejderne' - på hvilken måde fristes man til at spørge? Selv om det aldrig kan skabe en i forhold til mig saglig begrundelse for at nægte overførsel. Det er desuden uforståeligt, hvordan det i forhold til mig og andre IP-kunder med hvilende ordninger kan være et sagligt hensyn, 'at overenskomsterne udviser social ansvarlighed overfor industriarbejderne'.

Inden ankenævnet måtte overveje at hælde til, at IP opfylder saglighedsbetingelsen, bør nævnet have en holdning til, hvorfor lige netop den omstændighed, at IP-kunder overgår til at være selvstændig erhvervsdrivende - f.eks. fremfor til ansættelse i en virksomhed uden obligatorisk pensionsordning - skal fritage den pågældende for stavnsbåndet. Hvad er ræsonnalet herfor? Der er ganske enkelt ingen sammenhæng i IP's gøren og laden."

Selskabet har i brev af 3/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klager henviser bl.a. til Højesterets dom den 21. februar 2019, jf. bilag N, og anfører bl.a., at der er en forskel på en beskeden produktjustering i en aktiv pensionsordning og et forbud mod overførsel af en pensionsordning til andet end andre obligatoriske pensionsordninger.

Selskabets bemærkning

I forsikringsselskaber kan der ofte ske ensidige ændringer i aftalegrundlaget, fordi forsikringsbetingelserne kan fastsættes og ændres ensidigt af forsikringsselskabet.

I Industriens Pension er der i denne sag tale om en ganske anden situation, idet aftalegrundlaget for selskabets pensionsordninger fastsættes i en overenskomst ved bilaterale forhandlinger mellem arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne.

Det betyder, at aftalegrundlaget i form af forsikringsbetingelser og pensionsvejledning ikke ensidigt er fastsat af den ene part i aftaleforholdet men af ligeværdige parter. Det betyder også, at aftalegrundlaget ikke ensidigt er fastsat af selskabet.

De faglige organisationer har fuldmagt fra medlemmerne til at beslutte alle vilkår for aftalegrundlaget i pensionsordningen med bindende virkning for deres medlemmer.

Derfor er der stor forskel på, om et krav i forsikringsbetingelserne kommer fra en overenskomst eller ej.

I denne sag er det afgørende, at klager ikke har krav på, i strid med aftalegrundlaget at få overført sin pensionsordning, og at aftalegrundlaget er klart og præcist beskrevet i både Industriens Overenskomst 2023-2025 og i forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen, som er besluttet og vedtaget af selskabets bestyrelse."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Det fremgår af Finanstilsynets undersøgelsesrapport fra 2022 om "Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder":

"Konklusioner

Pensionsvirksomhederne er underlagt en generel forpligtelse til at handle i overensstemmelse med redelig forretningspraksis og god skik på området, jf. § 43 i lov om finansielle virksomheder.

Denne forpligtelse er præciseret yderligere i bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1.

Pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser.

Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik.

Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål.

Formålet med undersøgelse er at afdække, om der er saglige grunde til fortsatte hindringer for overførsler imellem pensionsvirksomhederne. Det indgår ikke i undersøgelsen, hvor længe de hindringer, der er identificeret, har eksisteret i virksomhedernes vilkår.

På baggrund af undersøgelsen konkluderer Finanstilsynet overordnet, at der fortsat findes hindringer, når pensionstagere ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse.

Virksomhederne har samlet oplyst følgende årsager til, at de afviser at overføre en pensionsordning til en ny leverandør:

Krav om obligatorisk pensionsordning som modtagende ordning

- Virksomhederne vil alene overføre til en obligatorisk arbejdsgiverordning. Hvis arbejdsgiver ikke har en sådan aftale, men blot administrerer bidrag til en forhandlet frivillig ordning, eller hvis medarbejderen helt selv kan vælge pensionsvirksomhed til pensionsbidraget, så er overførsel af ordning ikke mulig.

Overførsel til ordninger oprettet af selvstændigt erhvervsdrivende

- Virksomhederne vil ikke overføre til en pensionsordning, som pensionstager har oprettet som selvstændig erhvervsdrivende, undtaget i specifikke tilfælde. Flere af virksomhederne har omvendt ikke udfordringer med at modtage en ordning, som er oprettet, da pensionstager var selvstændig erhvervsdrivende.

Krav til ydelsessammensætninger

- Virksomhederne stiller krav om en særlig ydelsessammensætning i den modtagende ordning, f.eks. børnepension og ægtefællepension, som modtagende virksomhed ikke kan honorere.

I 2021 gav Finanstilsynet PensionDanmark et påbud om at fjerne et vilkår, som på en urimelig måde bandt PensionDanmarks medlemmer til virksomheden. Afgørelsen indeholdt en henvisning til en tidligere afgørelse fra 2013 om anvendelse af bindinger af pensionstagere i forbindelse med tilbud om omvalg fra pensionsordninger med ydelsesgarantier til markedsrenteprodukter.

Finanstilsynet fastslår i afgørelsen, at PensionDanmark's ændring af vilkårene var i strid med pligten til at handle redeligt og loyalt overfor pensionstageren, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører. De ændrede vilkår betød, at pensionstagerne ikke kunne overføre deres pensionsordning til en ny virksomhed, hvis det skete mere end 36 måneder efter, at de var ophørt i det ansættelsesforhold, som gav anledning til opsparingen i PensionDanmark. Finanstilsynet vurderede bl.a., at vilkåret primært havde til formål at beskytte virksomheden mod, at ordninger, som PensionDanmark ikke qua jobskifteaftalen havde forpligtet sig til at overføre, blev flyttet ud af virksomheden.

Vilkåret var udelukkende til ulempe for pensionstagerne, som uforskyldt kunne havne i en situation, hvor de ikke kunne flytte deres midler til en anden virksomhed. Vilkåret udgjorde dermed en urimelig binding af den enkelte kunde og sænkede den generelle mobilitet på pensionsmarkedet.

Finanstilsynet lagde herudover vægt på, at det ændrede vilkår også omfattede medlemmer, der ikke længere arbejdede indenfor det overenskomstområde, som oprindeligt medførte medlemskab af PensionDanmark, men alene havde en hvilende ordning stående tilbage i virksomheden.

Undersøgelsen viser, at de udestående udfordringer med at flytte pensionsordninger primært gælder de selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere har været ansat under en obligatorisk ordning. Det gælder i forhold til at samle pensionsordninger og dermed også i forhold til at overføre eksisterende pensionsrettigheder. Det er desuden en hindring, når ordningerne indeholder krav om, at en særlig ydelsessammensætning fortsat skal være til stede. Vilkår om begrænsninger i adgangen til at flytte en pensionsordning efter endt tilhørsforhold er et byrdefuldt vilkår. Vilkåret skal være sagligt begrundet i et hensyn til pensionstagernes behov, hvis det skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor disse.

...

Krav til ydelsessammensætninger

Nogle pensionsordninger stiller krav om en særlig ydelsessammensætning. Det nævnte cirkulære 'Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)' med krav til statsansattes pensionsordninger, stiller f.eks. krav om en børnepension, en livsvarig livrente og en invaliderente, som alle skal kunne indeholdes i to tredjedele af det samlede pensionsbidrag - altså arbejdsgivers andel. I 2021 blev cirkulæret dog ændret, så kravet om fortsat børnepension kan fraviges ved overførsel til en anden ordning, hvis den modtagende virksomhed ikke udbyder dette produkt.

Tre af de adspurgte virksomheder svarede, at de ikke vil kunne opfylde alle krav til ydelsessammensætning. Den ene virksomhed kan ikke honorere eventuelle krav om ægtefællepension og børnepension. De to andre modtager slet ikke ordninger med krav til ydelsessammensætning.

Specifikke krav om en fortsat særlig ydelsessammensætning i pensionsordningen kan spærre for en sammenlægning af ordningen hos ny pensionsvirksomhed, idet ikke alle virksomheder vil kunne honorere et sådant krav. Hvis aftaleparter og virksomheder vil opretholde et krav om specifikke forsikringsdækninger efter ordningens flytning, bør det være sagligt begrundet i forhold til den enkeltes pensionstagers behov.

Andre udfordringer i forhold til flytning af pensionsordninger

Udover ovenstående hindringer for overførsel afdækker undersøgelsen en række andre hindringer, som dog synes at fylde mindre i det overordnede billede. Derfor er de heller ikke behandlet yderligere i denne rapport udover den korte opstilling nedenfor, som medtages af informationsmæssige hensyn.

Flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen.

Finanstilsynet har også mødt påstand om, at en obligatorisk pensionsordning ikke kan flyttes til en anden arbejdsgiverordning, hvis sidstnævnte er hvilende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis pensionstager af en eller anden grund står udenfor arbejdsmarkedet i en periode, eller har præference for en anden leverandør end den, hvor pensionstager aktuelt har sin ordning.

Ingen af de adspurgte virksomheder kan dog bekræfte, at en overførsel ikke kan gennemføres alene med den begrundelse, at modtagende ordning har status som hvilende.

En aktuell ordning, dvs. en ordning under udbetaling, enten fra invalidepensionen eller fra alderspensionen, udgør en anden udfordring ved flytning. Ordninger under udbetaling kan som regel ikke overføres til anden leverandør."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"§ 23 Overførsel til og fra Industriens Pension

...

Stk. 3

Hvis forsikrede bliver ansat uden for de overenskomstområder, der har arbejdsmarkedspensionsordning hos Industriens Pension, kan værdien af pensionsordningen i Industriens Pension overføres til en anden pensionsordning efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet af Industriens Pension.

...

Stk. 5

Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb."

Det fremgår af pensionsvejledningen af 1/1 2023:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Hvis dine indbetalinger af pensionsbidrag stopper, fordi du har fået et nyt job, hvor der indbetales til en anden arbejdsmarkedspensionsordning, kan du få overført pensionsopsparingen til den nye arbejdsmarkedspension.

Du kan med andre ord overføre pensionsopsparingen ved jobskifte til en anden pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, og som er omfattet af Jobskifteaftalen. Der kan fortsat ikke ske genkøb, hvilket betyder, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension.

Denne regel skyldes, at der mellem overenskomstparterne er enighed om, at den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning ved indbetalingsophør alene kan overføres til andre obligatoriske kollektive arbejdsmarkedspensionsordninger. Det skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold, der er underlagt overenskomstbærende organisationer.

Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparing et sted, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparing, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen.

Hvis der er en klausul på den ene opsparing, så kommer den til at gælde for hele opsparingen, hvis du samler pensionen, så opsparingerne bliver blandet sammen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i Ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension."

Det fremgår af pensionsvejledningen af 1/11 2023:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Din pensionsordning i Industriens Pension er en del af den overenskomst, du er ansat under. (En overenskomst er en kollektiv aftale på arbejdsmarkedet mellem arbejdsgivere og lønmodtagere, som fastlægger centrale vilkår, fx løn og pension, i forbindelse med ansættelsesforholdet.) Overenskomstparterne (fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer) har sikret, at du - som en del af din ansættelse - har en pensionsordning med opsparing til din alderdom i form af livslang forsørgelse efter pensionering og en forsikringspakke, der dækker dig, mens du er på arbejdsmarkedet.

Da overenskomstparterne er enige om, at formålet med din pensionsopsparing i Industriens Pension er, at der spares op til din alderdom, har de besluttet, at din pensionsopsparing først kan udbetales, når du når din tidligste pensionsalder, og derfor kan du heller ikke få din pensionsopsparing udbetalt tidligere mod at betale en afgift til staten. (Du kan med andre ord ikke genkøbe eller tilbagekøbe din ordning.)

Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som er ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Parterne har derfor i 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, Protokollat- Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv. bestemt, at *der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ord-*

ning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at du som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem dit arbejdsliv.

Hvis du bliver selvstændig, har overenskomstparterne bestemt, at du skal have mulighed for at tage din pensionsopsparring med dig både til en anden obligatorisk ordning og til en privat oprettet pensionsordning. Hvis du har en virksomhed, hvor du selv er ansat og får udbetalt løn, kan du oprette en obligatorisk ordning for de ansatte på virksomheden, herunder dig selv, og overføre til den. Hvis du ikke får udbetalt løn, kan du overføre til en privat pensionsordning eller til Pension for Selvstændige. Det er i det tilfælde et krav, at du ikke har haft en arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr. det seneste år. Du skal kunne dokumentere, at betingelsen er opfyldt, og at du reelt bliver selvstændig. Hvis du gerne vil tage din pensionsopsparring med til et andet pensionsselskab, kan vi bede dit nye selskab om at dokumentere, at betingelserne ovenfor er overholdt.

Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparring et sted, når der er tale om en anden obligatorisk pensionsordning, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparring, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen. I Industriens Pension har de fleste en dækning ved tab af erhvervsevne, som ikke er betinget af, at man er berettiget til offentlig førtidspension.

Hvis der er en klausul på den ene opsparring, så kommer den til at gælde for hele opsparringen, hvis du samler pensionen, så opsparringerne bliver blandet sammen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension, medmindre du udvander fra Danmark.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Du kan kun overføre den obligatoriske del af pensionsordningen i forbindelse med, at du skifter job eller bliver selvstændig erhvervsdrivende. Når man er begyndt at få udbetalt livslang pension, ratepension eller aldersopsparring kan værdien af pensionsordningen nemlig ikke overføres til et andet pensionsselskab. På dette tidspunkt sørger vi for, at din pensionsordning fortsat administreres omkostningseffektivt og afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparringen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparring i Ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension. Det skyldes, at Ekstrapension - som navnet antyder - er ekstra indbetalinger til pension, som du selv har valgt at indbetale oveni det obligatoriske bidrag."

Det fremgår af uddrag fra "protokollat om pensionsoverførsel" i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025:

"Protokollat - Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv.

Nedennævnte parter er enige om følgende aftaler om pensionsforhold:

I relation til Industriens Overenskomst

...

3. Overførsel af pensionsdepot fra Industriens Pension

Der er mellem overenskomstparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning.

Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr."

Nævnet udtaler:

Klageren er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning. Den 15/7 2023 anmodede klageren om overførsel af sin pensionsopsparing til et andet pensionsselskab. Selskabet har afvist at overføre værdien klagerens af arbejdsmarkedspensionsordningen, fordi pensionsordningen kun kan overføres til en anden ordning, som er omfattet af jobskifteaftalen og oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Klageren har anført, at han selv bør kunne bestemme, hvem der skal forvalte pensionsopsparingen, men at selskabet har stavnsbundet ham. Klageren har anført, at selskabet ikke handler i overensstemmelse med reglerne om god skik og Finanstilsynets påbud til andre pensionsselskaber, og at det ikke kan udledes af Finanstilsynets påbud, at problemstilling kun omfatter selvstændige erhvervsdrivende. Finanstilsynet har i rapporten fra 2022 vurderet, at den om-

stændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Klageren har anført, at det ikke er en saglig begrundelse, at selskabet mener at have et opsparingsprodukt, der i såvel afkast- som omkostningsmæssig henseende er det bedste i Danmark, når han ønsker at flytte sin pensionsopsparing til et pensionselskab, som han mener kan gøre det bedre.

Selskabet har anført, at der ikke kan dispenseres fra forsikringsbetingelser og overenskomstaftaler, hvorfor klageren ikke kan få overført værdien af pensionsordningen til en privat tegnet ordning i et andet pensionselskab. Selskabet har henvist til sag 93755. Selskabet har (med henvisning til dommen gengivet i U 2019.1733 H) anført, at de faglige organisationer må have vide rammer for at fastsætte regler om overførsel. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt de overenskomstbærende organisationer. Forbudet mod overførsel til private ordninger skyldes et ønske om at sikre, at ordninger ikke flyttes til en ordning med uhensigtsmæssig udbetalingsprofil, høje omkostninger eller uhensigtsmæssig risiko. Selskabet har anført, at der i denne sag er tale om en ganske anden situation end situationen, hvor Finanstilsynet har udstedt påbud til PKA i 2024, hvor begrænsningerne ved overførsel ikke fremgik af overenskomsten, "men var 'blot' godkendt af aftaleparterne".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder PensionDanmark at fjerne vilkår i forsikringsbetingelserne, der på urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører".

Det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at "der fortsat findes hindringer, når pensionsta-

gere ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse". Det fremgår af rapporten, at "pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser. Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik. Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål". Det fremgår videre af rapporten, at "flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder pensionskassen at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål med at afskære overførslen set ud fra hensynet til den enkelte pensionstager, og at dette formål ikke kan opnås med mindre indgribende vilkår. Dette sikrer, at pensionskassens vilkår for overførsel er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 23, stk. 5, at "selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsord-

ning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kroner. Der må fortsat ikke ske genkøb".

Det fremgår af uddrag fra "protokollat om pensionsoverførsel" i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, at "der er mellem overenskomstparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.".

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder. Det fremgår af § 5, at en forsikringsdistributør i sin handelspraksis over for forbrugerne skal udvise god erhvervsskik.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets flertallet, at sagen er uegnet til nævnens behandling, og at der enten må ske en afgørelse af den konkrete sag ved domstolene, eller at Finanstilsynet må behandle den generelle problemstilling og i givet fald udstede påbud til selskabet, hvis Finanstilsynet finder, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med reglerne om god skik. Det følger af nævnets vedtægters § 4, stk. 3, nr. 3, at nævnet herefter må afvise at afgøre sagen.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at Finanstilsynet ikke ses at have udstedt påbud til Industriens Pensionsforsikring, og at det er betænkeligt alene på baggrund af Finanstilsynets rap-

port fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at statuere, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med god skik, og at selskabets afgørelse som konsekvens heraf er ugyldig.

Flertallet bemærker, at der vil være tale om en gennemgribende ændring af de kundebindinger, som har været gældende i en årrække, hvorfor en hel eller delvis tilsidesættelse af selskabets forsikringsbetingelser vil være et relativt vidtgående indgreb, som kan have afsmittende indvirkning på de kundebindinger, som andre pensionsselskaber måtte benytte. På den baggrund er det flertallets vurdering, at en sådan afgørelse – hvis den skal træffes med henvisning til reglerne om god skik – mest hensigtsmæssigt må træffes af Finanstilsynet, der er relevant myndighed i forhold til god skik. Har Finanstilsynet udstedt et påbud til et konkret pensionsselskab, vil Ankenævnet for Forsikring herefter kunne afgøre, om det pågældende pensionsselskab over for konkrete kunder herefter måtte overtræde Finanstilsynets påbud. Flertallet bemærker, at nævnet har anlagt tilsvarende synsvinkel for så vidt angår erhvervsevnetabsforsikringer, som er tegnet af en arbejdsgiver (som led i en pensionsordning), og som kan være udformet på en sådan måde, at visse af de sikrede arbejdstagere (pga. relativt lav lønindtægt) ikke vil kunne opnå forsikringsdækning for et længerevarende, generelt erhvervsevnetab. Flertallet henviser til sagerne 92719, 96647 og 100723.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets mindretal, at selskabet ikke har bevist, at der foreligger en saglig begrundelse for at afvise at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Det er derfor i strid med reglerne om god skik, at selskabet har afvist at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Selskabet skal på den baggrund imødekomme klagerens anmodning om overførsel.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiel virksomhed, at selskabet ikke kan anvende vilkår, der på "urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber".

Mindretallet har henset til, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiell virksomhed, at pensionskassen skal at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål.

Mindretallet bemærker, at formålet med Finanstilsynets påbud har været at gøre det lettere for kunderne at overføre en pensionsordning til et andet pensionsselskab, og det fremgår af Finanstilsynets rapport, at der skal være saglige grunde til, at selskabet ikke vil imødekomme en kundes ønske om overflytning.

Mindretallet har videre lagt vægt på, at det ikke er sagligt, når selskabet afviser overførslen med den begrundelse, at klagerens nye pensionsordning ikke opfylder de krav, som er fastsat i selskabets forsikringsbetingelser – herunder at der hverken er tale om en obligatorisk arbejdsgiveradministreret pensionsordning eller en privat ordning for selvstændige erhvervsdrivende – og at selskabet ikke ønsker at give dispensation.

Mindretallet bemærker, at det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

Ankenævnet *for* Forsikring

22.

101099

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Klagegebyret tilbagebetales.



Jens Kruse Mikkelsen
formand